

DECYZJA RADY 2013/698/WPZiB

z dnia 25 listopada 2013 r.

w sprawie wsparcia globalnego mechanizmu raportowania w zakresie nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 26 ust. 2 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 13 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła europejską strategię bezpieczeństwa określającą pięć kluczowych wyzwań, z którymi ma się zmierzyć Unia: terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, konflikty regionalne, upadek państwowości i przestępczość zorganizowana. Skutki nielegalnej produkcji i transferu broni konwencjonalnej, w tym broni strzeleckiej i lekkiej (dalej zwanej „BSiL”) oraz obrotu tą bronią, a także jej nadmierne gromadzenie i niekontrolowane rozprzestrzenianie stanowią podstawowe elementy czterech z pięciu powyższych wyzwań. Zwiększają one poczucie braku bezpieczeństwa w Afryce Subsaharyjskiej, na Bliskim Wschodzie i w wielu innych regionach świata, pogłębiając konflikty i podkopując proces budowania pokoju po zakończeniu konfliktu, tym samym stanowiąc poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa.
- (2) W dniach 15–16 grudnia 2005 r. Rada przyjęła strategię UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia BSiL i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (dalej zwaną „strategią UE dotyczącą BSiL”), która przedstawia wytyczne działań UE w dziedzinie BSiL. W strategii tej uznano Afrykę za kontynent, który jest najbardziej dotknięty problemem nielegalnego gromadzenia i rozprzestrzeniania BSiL. Uznano również, że problemu transferów BSiL do Afryki Subsaharyjskiej nie można oddzielić od problemu dotyczącego źródeł tych transferów, i stwierdzono, że należy zwrócić szczególną uwagę na drogi i sposoby rozprzestrzeniania BSiL w Afryce, w tym na nielegalne pośrednictwo i transport.
- (3) W strategii UE dotyczącej BSiL stwierdza się również, że Unia powinna wzmocnić i wspierać mechanizmy monitorowania sankcji oraz wspierać zaostrenie kontroli wywozu, a także promować wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB⁽¹⁾ m.in. poprzez propagowanie środków zwiększania przejrzystości.
- (4) Wraz z przygotowanym przez Organizację Narodów Zjednoczonych Programem działania na rzecz zapobie-
- (5) W dniu 8 grudnia 2005 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło międzynarodowy instrument umożliwiający państwom identyfikowanie i śledzenie, w odpowiednim czasie i w niezawodny sposób, nielegalnej BSiL.
- (6) W 2007 r. we wspólnej strategii Afryka–UE określono zapobieganie nielegalnemu handlowi BSiL i nadmiernemu jej gromadzeniu jako dziedzinę prowadzenia działań przez zwiększanie zdolności, nawiązywanie kontaktów, współpracę i wymianę informacji.
- (7) Podczas drugiej konferencji przeglądowej programu działania ONZ, która odbyła się w 2012 r., wszystkie państwa członkowskie ONZ potwierdziły swoje zaangażowanie na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL, w tym jej nielegalnemu przejmowaniu przez nieupoważnionych odbiorców, oraz swoje zawarte w programie działania ONZ zobowiązania dotyczące oceny wniosków o wydanie pozwolenia na wywóz.
- (8) W dniu 2 kwietnia 2013 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęło tekst traktatu o handlu bronią. Celem traktatu jest wprowadzenie jak najsurowszych wspólnych międzynarodowych norm regulujących międzynarodowy handel bronią konwencjonalną lub poprawiających regulacje dotyczące międzynarodowego handlu bronią konwencjonalną, zapobieganie nielegalnemu handlowi bronią konwencjonalną i zwalczanie takiego handlu, jak również zapobieganie nielegalnemu przejmowaniu takiej broni. Unia powinna wspierać wszystkie państwa członkowskie ONZ we wdrażaniu skutecznych środków kontroli transferu broni, by zapewnić jak największą skuteczność traktatu o handlu bronią po jego wejściu w życie, w szczególności w odniesieniu do wdrażania art. 11 tego traktatu.
- (9) Unia pragnie zatem finansować globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnej BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji, by zmniejszyć ryzyko nielegalnego handlu nimi, a co za tym idzie, przyczynić się do realizacji powyższych celów,

⁽¹⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W związku z wdrożeniem strategii UE dotyczącej BSiL oraz propagowaniem pokoju i bezpieczeństwa działania w ramach projektu, które mają być wspierane przez Unię, służą realizacji następujących celów szczegółowych:

- stworzenie dostępnego i przyjaznego użytkownikom globalnego systemu zarządzania informacjami o nielegalnie przejętej lub będącej przedmiotem nielegalnego handlu BSiL i innej nielegalnie przejętej lub będącej przedmiotem nielegalnego handlu broni konwencjonalnej oraz amunicji („iTrace”), który to system ma dostarczać decydentom politycznym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni konwencjonalnej stosowne informacje oraz umożliwić im opracowanie skutecznych i opartych na dowodach strategii i projektów skierowanych przeciwko nielegalnemu rozprzestrzenianiu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji,
- prowadzenie badań terenowych w dziedzinie BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji będących w obrocie w obszarach objętych konfliktem oraz wprowadzanie wszystkich zebranych dowodów do systemu zarządzania informacjami,
- centralizacja – w ramach globalnego systemu zarządzania informacjami – istniejącej istotnej z politycznego punktu widzenia dokumentacji na temat transferów BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji, w tym: krajowych sprawozdań dotyczących wywozu broni; sprawozdań na temat poszczególnych państw składanych w ramach rejestru broni konwencjonalnej ONZ i programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL; tekstów instrumentów krajowych, regionalnych i międzynarodowych; oraz sprawozdań dotyczących transferów nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji – sporządzonych przez grupy monitorowania sankcji ONZ, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i międzynarodowe środki masowego przekazu,
- pogłębianie świadomości przez działania informacyjne dotyczące ustaleń w ramach projektu, propagowanie celu i dostępnych funkcji iTrace wśród krajowych i międzynarodowych decydentów politycznych, ekspertów w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i organów zezwalających na wywóz broni oraz zwiększanie międzynarodowych zdolności monitorowania nielegalnego rozprzestrzeniania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji oraz wspomagania decydentów politycznych w określaniu priorytetów w dziedzinie pomocy i współpracy międzynarodowej, a także zmniejszania ryzyka nielegalnego przejmowania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji. Zostaną również opracowane działania informacyjne mające na celu

koordynację wymiany informacji i budowanie trwałych partnerstw z osobami fizycznymi i organizacjami zdolnymi do generowania informacji, które mogą zostać wprowadzone do systemu iTrace,

- sporządzanie sprawozdań dotyczących zasadniczych kwestii politycznych, na podstawie danych zebranych podczas badań terenowych i wprowadzonych do systemu iTrace, w konkretnych dziedzinach zasługujących na uwagę społeczności międzynarodowej, takich jak najważniejsze sposoby nielegalnego handlu BSiL i inną bronią konwencjonalną oraz amunicją oraz kanały ich dystrybucji w regionach.

Unia finansuje ten projekt, którego szczegółowy opis przedstawiono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa („wysoki przedstawiciel”).
2. Szczegóły techniczne realizacji projektu, o którym mowa w art. 1, powierza się Conflict Armament Research Ltd. („CAR”).
3. CAR wykonuje swoje zadania pod kierownictwem wysokiego przedstawiciela. W tym celu wysoki przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z CAR.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację projektu, o którym mowa w art. 1, wynosi 2 320 000 EUR. Ogólny szacunkowy budżet całego projektu wynosi 2 416 667 EUR; kwota ta zostanie zapewniona w drodze współfinansowania przez CAR.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie finansową kwotą odniesienia, o której mowa w ust. 1. W tym celu Komisja zawiera niezbędną umowę z CAR. Umowa ta będzie zawierać zobowiązanie CAR do zapewnienia, aby wkład Unii był wyeksploatowany stosownie do jego wielkości.
4. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Informuje ona Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia tej umowy.

Artykuł 4

1. Wysoki przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań kwartalnych przygotowywanych przez CAR. Sprawozdania te stanowią dla Rady podstawę do przeprowadzenia oceny.
2. Komisja składa sprawozdania z aspektów finansowych projektu, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja traci moc 24 miesiące od daty zawarcia umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3. Jednakże niniejsza decyzja traci moc sześć miesięcy po dacie wejścia w życie, jeśli umowa nie zostanie zawarta w tym okresie.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 listopada 2013 r.

W imieniu Rady

D. PAVALKIS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

iTrace – Globalny mechanizm raportowania w zakresie BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji**1. Kontekst i uzasadnienie wsparcia w ramach WPZiB**

- 1.1. Niniejsza decyzja opiera się na kolejnych decyzjach Rady mających na celu walkę z destabilizującym wpływem nielegalnego przejmowania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz nielegalnego handlu tą bronią. Nielegalne rozprzestrzenianie BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji jest jednym z najważniejszych czynników prowadzących do zachwiania stabilności państw i zaostrzających konflikty, co stanowi poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa. Jak stwierdzono w strategii UE dotyczącej BSiL, Afryka pozostaje kontynentem najbardziej narażonym na negatywny wpływ konfliktów wewnętrznych, które są zaostrzane przez destabilizujący napływ BSiL. Sama liczba operacji utrzymywania pokoju i embarg na broń w Afryce jasno pokazuje skalę zagrożeń, jakie stawia przed państwami Afryki nielegalne gromadzenie i rozprzestrzenianie BSiL i innej broni konwencjonalnej. Inne regiony świata, w tym niektóre części Ameryki Łacińskiej i Środkowej, Azji Środkowej i Wschodniej, Bałkanów i Bliskiego Wschodu, są w podobnym stopniu dotknięte problemem rozprzestrzeniania nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej.

Społeczność międzynarodowa nie ma w chwili obecnej podstawowych zdolności do monitorowania i diagnozowania w dziedzinie zwalczania rozprzestrzeniania nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej. Wynika to z trzech wzajemnie powiązanych czynników. Po pierwsze, większość nielegalnego handlu bronią konwencjonalną odbywa się drogą lądową przez regiony ogarnięte konfliktem, gdzie kontrole w terenie są rzadkie. Po drugie, istniejące zdolności w dziedzinie monitorowania są między sobą słabo skoordynowane – grupy monitorowania sankcji ONZ, działania misji pokojowych i organizacji pozarządowych są ze sobą stosunkowo mało powiązane, a informacje, jakie można od nich uzyskać, są fragmentaryczne. Po trzecie, ograniczone i pozbawione koordynacji monitorowanie nie daje decydom politycznym wystarczających informacji, by mogli oni sformułować skuteczne polityki przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni.

Celem niniejszej decyzji jest zapewnienie decydom politycznym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni dostępu do gromadzonych systematycznie i istotnych informacji, które umożliwiłyby im opracowanie skutecznych i opartych na dowodach strategii skierowanych przeciwko nielegalnemu rozprzestrzenianiu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji do tych rodzajów broni, by zwiększyć bezpieczeństwo międzynarodowe i bezpieczeństwo w poszczególnych regionach. Decyzja ta będzie zatem stanowić dla nich wsparcie umożliwiające połączenie skutecznej strategii reakcji z właściwymi działaniami zapobiegawczymi, by zająć się kwestią nielegalnego popytu i podaży oraz zapewnić skuteczną kontrolę broni konwencjonalnej w państwach trzecich.

- 1.2. Niniejsza decyzja przewiduje utworzenie publicznie dostępnego systemu internetowego, który będzie śledzić nielegalną BSiL i inną nielegalną broń konwencjonalną oraz amunicję, z uwzględnieniem konkretnych rodzajów broni, dostawców, kierunków transferu i nielegalnych odbiorców („iTrace”). Skupiając się na regionach dotkniętych przez konflikty, iTrace będzie służył jako globalny mechanizm raportowania umożliwiający rządów poszczególnych państw monitorowanie nielegalnego handlu BSiL i inną bronią konwencjonalną oraz amunicją oraz diagnozowanie przypadków jej nielegalnego przejmowania. Będzie to pierwszy globalny mechanizm systematycznie monitorujący nielegalny handel BSiL i inną bronią konwencjonalną oraz amunicją i wspomagający określenie właściwych środków pozwalających na zmniejszenie zagrożenia nielegalnym przejmowaniem tej broni i amunicji oraz nielegalnym handlem nimi. Po wejściu w życie traktatu o handlu bronią mechanizm ten będzie także wspomagał monitorowanie realizacji postanowień traktatu, zapewniał wszechstronne informacje przydatne do opracowywania sprawozdań z realizacji oraz zwiększał zdolność rządów poszczególnych państw do przewidywania wpływu podejmowanych przez nie decyzji o pozwoleniu na wywóz broni.

Niniejsza decyzja przewiduje dostosowanie skomplikowanego oprogramowania zarządzającego informacjami, utworzenie portalu internetowego z opcją pełnego wyszukiwania, który umożliwi sporządzenie geoprzestrzennej mapy nielegalnych transferów broni, oraz opracowanie programu badań terenowych, który zaowocuje wprowadzeniem do iTrace w czasie rzeczywistym dowodów na nielegalne transfery broni. Decyzja przewiduje również przegląd i weryfikację istniejących dowodów na nielegalny handel bronią, które zostaną wprowadzone do iTrace.

2. Cele ogólne

Opisane poniżej działanie będzie wspierać społeczność międzynarodową w walce z destabilizującymi skutkami nielegalnego przejmowania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji oraz nielegalnego handlu nimi. Zapewni ono decydom politycznym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni i urzędnikom zajmującym się kontrolą wywozu broni dostęp do istotnych informacji, które umożliwią im opracowanie skutecznych i opartych na dowodach strategii skierowanych przeciwko nielegalnemu rozprzestrzenianiu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji, by zwiększyć bezpieczeństwo międzynarodowe i bezpieczeństwo w poszczególnych regionach. W szczególności działanie to zapewni:

- a) konkretne informacje o nielegalnym handlu BSiL i inną bronią konwencjonalną niezbędne do bardziej skutecznego monitorowania realizacji programu działania ONZ dotyczącego nielegalnego handlu BSiL;
- b) konkretne informacje wspierające wdrażanie międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie;
- c) konkretne informacje umożliwiające nakreślenie najważniejszych tras dostaw i podmiotów zaangażowanych w dostawy BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji do regionów dotkniętych konfliktem lub do międzynarodowych organizacji terrorystycznych oraz przedstawienie dowodów uczestnictwa grup i osób fizycznych w nielegalnym handlu, stanowiące wsparcie dla krajowych postępowań sądowych;

- d) możliwość pogłębienia współpracy między właściwymi organami ONZ, misjami i innymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie śledzenia BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz bezpośredniego przekazywania informacji z korzyścią dla istniejących mechanizmów monitorowania, w tym systemu iARMS Interpolu;
- e) istotne informacje umożliwiające określenie priorytetowych obszarów współpracy międzynarodowej i pomocy na rzecz skutecznego zwalczania nielegalnego przejmowania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji oraz nielegalnego handlu nimi, takiej jak finansowanie przedsięwzięć dotyczących bezpieczeństwa zapasów broni lub zarządzania granicami;
- f) mechanizm wspierający monitorowanie wdrażania traktatu o handlu bronią po jego wejściu w życie, w szczególności wykrywanie nielegalnego przejmowania transferów broni konwencjonalnej, oraz wspierający rządy w ocenianiu ryzyka nielegalnego przejścia przed wywozem broni konwencjonalnej, zwłaszcza ryzyka nielegalnego przejścia w granicach państwa kupującego lub ponownego wywozu na niepożądanych warunkach.

3. Trwałość projektu w dłuższym okresie i jego wyniki

Działanie ustanowi trwałe ramy ciągłego monitorowania nielegalnego rozprzestrzeniania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji. Oczekuje się, że w zasadniczy sposób ulepszy zasób dostępnych informacji dotyczących broni i będzie znacząco wspierać ukierunkowany rozwój skutecznej kontroli broni konwencjonalnej i polityk kontroli wywozu broni. Projekt umożliwi w szczególności:

- a) rozwój systemu zarządzania informacjami, który zapewni długookresowe (co najmniej 10 lat) gromadzenie danych dotyczących nielegalnej broni konwencjonalnej i ich analizę;
- b) zapewnienie decydom politycznym zajmującym się kontrolą broni konwencjonalnej i ekspertom w tej dziedzinie narzędzia umożliwiającego określenie skuteczniejszych strategii i priorytetów w dziedzinie pomocy i współpracy (na przykład przez identyfikowanie możliwości współpracy regionalnej lub subregionalnej, mechanizmy koordynacji i wymiany informacji, które należy ustanowić lub wzmocnić; przez identyfikowanie niewystarczająco zabezpieczonych krajowych zapasów broni, tras nielegalnego transferu, nieskutecznych kontroli granicznych oraz niewystarczających zdolności w zakresie egzekwowania prawa);
- c) korzystanie z charakteryzującej go elastyczności, by generować informacje istotne z politycznego punktu widzenia, niezależnie od szybkich zmian wymogów dotyczących polityki;
- d) znaczne zwiększenie skuteczności organizacji i osób fizycznych monitorujących broń w kontekście międzynarodowym, dzięki udostępnieniu im mechanizmu wymiany informacji, których zakres stale się powiększa.

4. Opis działania

- 4.1. Projekt 1: Stworzenie globalnego systemu zarządzania informacjami o śledzeniu broni (iTrace) i internetowego portalu umożliwiającego tworzenie map

4.1.1. Cel projektu

W ramach projektu zostanie opracowane oprogramowanie niezbędne do przetwarzania, walidowania i prezentowania za pomocą map informacji o nielegalnie przejętej lub stanowiącej przedmiot nielegalnego handlu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji. *Dfuze Information Management System* (system zarządzania informacjami Dfuz), który jest już eksploatowany przez siły policji i służby wywiadowcze w kilku krajach, zostanie dostosowany do przetwarzania informacji specyficznych dla broni. System ten oferuje również analizę sieci organizacyjnej do celów monitorowania nielegalnego handlu bronią prowadzonego przez grupy terrorystyczne i organizacje przestępcze, w tym powiązań finansowych. Funkcje tworzenia map geoprzestrzennych w systemie Dfuz zostaną poddane szczegółowemu przeglądowi, by umożliwić utworzenie w ramach iTrace internetowego portalu umożliwiającego sporządzanie map charakteryzującego się możliwością pełnego wyszukiwania i dostępnego publicznie, wraz z powiązаныmi funkcjami pobierania danych.

4.1.2. Działania w ramach projektu

W ramach omawianego projektu podjęte zostaną następujące działania:

- a) nabycie obejmującej serwery, komputery i sieć infrastruktury niezbędnej do działania globalnego systemu zarządzania informacjami o śledzeniu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji (iTrace) oraz internetowego portalu umożliwiającego sporządzanie map;
- b) zakup i przegląd *Dfuz Information Management System*, zwłaszcza ponowna kategoryzacja pól wprowadzania danych i utworzenie w ramach iTrace internetowego portalu umożliwiającego sporządzanie map.

4.1.3. Wyniki projektu

Projekt umożliwi:

- a) każdemu użytkownikowi internetu wyszukiwanie danych dotyczących konkretnego miejsca, kraju, regionu lub kontynentu;
- b) zidentyfikowanie i wyświetlenie obrazów stanowiących dowód nielegalnego przejścia BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji lub nielegalnego handlu nimi w tym miejscu, kraju, regionie lub na tym kontynencie;
- c) zaznaczenie na internetowej mapie świata dat transferu, tras nielegalnych dostaw i danych handlarzy nielegalną bronią powiązanych z dowolnym elementem (spośród wielu tysięcy) BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji będących przedmiotem nielegalnego handlu;

- d) automatyczne wyszukiwanie podobnych przypadków (BSiL i inna broń konwencjonalna lub amunicja tego samego typu, kraj produkcji lub seria produkcyjna) i zaznaczenie tych elementów oraz ich lokalizacji na internetowej mapie świata;
- e) identyfikację i powiązanie map ze względu na rodzaje nielegalnie przejętej lub będącej przedmiotem nielegalnego handlu BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji lub ze względu na organizacje zajmujące się nielegalnym handlem w kontekście międzynarodowym;
- f) generowanie wieloaspektowych sprawozdań (np. dotyczących skali nielegalnego przejmowania broni w danym państwie lub pochodzenia nielegalnie przejmowanej broni konwencjonalnej) prezentowanych w formacie PDF;
- g) przechowywanie w podziale na państwa oraz w ramach globalnego systemu zarządzania informacjami istniejącej istotnej z politycznego punktu widzenia dokumentacji na temat transferów BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji, w tym: krajowych sprawozdań dotyczących wywozu broni; sprawozdań na temat poszczególnych państw składanych w ramach rejestru broni konwencjonalnej ONZ i programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL; tekstu stosownych instrumentów krajowych, regionalnych i międzynarodowych; oraz sprawozdań dotyczących transferów nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji – sporządzonych przez grupy monitorowania sankcji ONZ, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i międzynarodowe środki masowego przekazu;
- h) bezpośrednie połączenie z bazą iARMS Interpolu, co umożliwi Interpolowi porównanie w systemie iARMS broni stanowiącej narzędzie przestępstwa z wykorzystaniem generowanych przez iTrace informacji o broni używanej w konfliktach;
- i) opracowanie w określonym z góry formacie sprawozdań z oceny ryzyka, które pomogą ekspertom w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej określić priorytety w zakresie usprawnień, pomocy i współpracy, a organom zezwalającym na wywóz broni rozpoznać konkretne zagrożenie nielegalnym przejęciem.

4.1.4. Wskaźniki realizacji projektu

W ramach projektu utworzony zostanie bezpłatny, publicznie dostępny internetowy system sporządzania map; nie istnieją ograniczenia co do potencjalnych beneficjentów.

4.1.5. Beneficjenci projektu

Po wprowadzeniu danych (zob. sekcje 4.2. i 4.3) iTrace będzie zapewniał wieloaspektowe informacje wyraźnie skierowane między innymi do: decydentów odpowiedzialnych za krajową politykę kontroli broni; organów wydających pozwolenia na wywóz broni; organizacji regionalnych i międzynarodowych (w tym grup monitorowania sankcji ONZ, misji pokojowych ONZ, Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności (UNODC), Biura Narodów Zjednoczonych ds. Rozbrojenia (UNODA) i Interpolu); pozarządowych organizacji badawczych (w tym Bońskiego Międzynarodowego Centrum Konwersji (BICC), Grupy Badawczo-Informacyjnej ds. Pokoju i Bezpieczeństwa (GRIP), Sztokholmskiego Międzynarodowego Instytutu Badań nad Pokojem (SIPRI) i *Small Arms Survey*); organizacji wspierających (w tym *Amnesty International* i *Human Rights Watch*) oraz międzynarodowych środków masowego przekazu.

- 4.2. Projekt 2: Badania terenowe i retrospektywne niezbędne, by wprowadzać do systemu iTrace w czasie rzeczywistym udokumentowane dowody na nielegalne przejęcie BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji oraz na nielegalny handel nimi, a także inne istotne informacje.

4.2.1. Cel projektu

W ramach projektu prowadzone będą badania terenowe w zakresie BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji znajdujących się w obrocie na obszarach objętych konfliktem. Projekt ten jest inicjatywą pilotową, mającą na celu potwierdzenie użyteczności systemu iTrace poprzez generowanie aktualnych informacji na temat nielegalnego przejmowania BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji oraz nielegalnego handlu nimi w państwach na południe od Sahary. Zakres projektu obejmuje kilka państw, których sytuacja szczególnie niepokoi państwa członkowskie UE, takich jak Republika Środkowoafrykańska, Libia, Mali, Niger, Sudan Południowy, Sudan i Somalia. Ponadto w ramach projektu zostaną przeprowadzone badania retrospektywne umożliwiające wprowadzenie do systemu iTrace zweryfikowanych istniejących już informacji dotyczących odnośnych transferów, które to informacje zostały przekazane przez organizacje inne niż CAR.

4.2.2. Działania w ramach projektu

W ramach omawianego projektu podjęte zostaną następujące działania:

- a) zaangażowanie ekspertów w dziedzinie broni do przeprowadzenia w terenie analizy nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej, amunicji i powiązanego materiału odzyskanych w trakcie konfliktów w państwach na południe od Sahary;
- b) analiza, przegląd i weryfikacja udokumentowanych dowodów dotyczących nielegalnej BSiL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej, amunicji i jej użytkowników, w tym: zdjęć broni, jej części składowych oraz oznaczeń wewnętrznych i zewnętrznych; opakowań; odnośnej dokumentacji przewozowej oraz wyników badań terenowych (użytkownicy, dostawy i trasy transferu);

- c) przegląd i weryfikacja dowodów z niedawnej przeszłości dotyczących istotnych transferów BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji zebranych przez organizacje inne niż CAR, w tym sprawozdań grup monitorowania sankcji ONZ, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i międzynarodowych środków masowego przekazu;
- d) zapisywanie wszystkich zebranych i zweryfikowanych dowodów w systemie zarządzania informacjami iTrace i w internetowym portalu umożliwiającym sporządzanie map;
- e) identyfikacja i wspieranie lokalnych partnerów, by zapewnić nieprzerwane gromadzenie danych dla iTrace przez cały czas trwania proponowanego działania i po jego zakończeniu;
- f) współpraca z rządami państw członkowskich UE pozwalająca z góry ustalić krajowe punkty kontaktowe oraz mechanizm koordynacji, by doprecyzować zakres badań prowadzonych przez CAR i zapobiec ewentualnym konfliktom interesów przed rozpoczęciem tych badań.

Projekt będzie realizowany stopniowo w pełnym dwuletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.2.3. Wyniki projektu

Projekt umożliwi:

- a) udokumentowanie na miejscu fizycznych dowodów na nielegalne przejście BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji lub na nielegalny handel nimi w objętych konfliktem regionach państw na południe od Sahary;
- b) weryfikację i opis przypadków nielegalnego handlu na podstawie zebranych przez CAR i inne organizacje dowodów dotyczących nielegalnego przejścia BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji lub nielegalnego handlu nimi we wszystkich regionach;
- c) udostępnienie konkretnych obrazów stanowiących dowód na nielegalne przejście BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji lub na nielegalny handel nimi, w tym zdjęć poszczególnych egzemplarzy, numerów seryjnych, oznaczeń fabrycznych, skrzyń, spisów przewożonych przedmiotów, dokumentów przewożowych i zezwoleń dla użytkownika końcowego;
- d) generowanie opisów nielegalnej działalności, w tym tras nielegalnego handlu, podmiotów uczestniczących w nielegalnym przejmowaniu lub transferze i ocen czynników dodatkowych (w tym nieskutecznego zarządzania zapasami, braku bezpieczeństwa tych zapasów oraz zamierzonych i zorganizowanych przy współudziale struktur państwowych nielegalnych sieci dostaw);
- e) wprowadzanie wyżej wymienionych dowodów do systemu zarządzania informacjami iTrace i internetowego portalu umożliwiającego sporządzanie map w celu ich pełnego udostępnienia opinii publicznej.

4.2.4. Wskaźniki realizacji projektu

Do 30 misji w terenie (w tym, w razie potrzeby, misji poszerzonych) w okresie dwuletnim w celu wygenerowania opartych na dowodach danych do wprowadzenia do systemu zarządzania informacjami iTrace i internetowego portalu umożliwiającego sporządzanie map.

4.2.5. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.1.5 zawierająca pełny wykaz beneficjentów, identyczny dla wszystkich projektów wymienionych w niniejszej decyzji.

4.3. Projekt 3: Działalność informacyjna skierowana do zainteresowanych stron i międzynarodowa koordynacja

4.3.1. Cel projektu

Projekt ukaże korzyści ze stosowania iTrace decydom politycznym na szczeblu międzynarodowym i krajowym, ekspertom w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej i organom zezwalającym na wywóz broni. Zostaną również opracowane działania informacyjne mające na celu koordynację wymiany informacji i budowanie trwałych partnerstw z osobami fizycznymi i organizacjami zdolnymi do generowania informacji, które mogą zostać wprowadzone do systemu iTrace.

4.3.2. Działania w ramach projektu

W ramach omawianego projektu podjęte zostaną następujące działania:

- a) prezentacje przygotowane przez personel CAR przedstawione na dwóch konferencjach w Brukseli. Celem tych prezentacji będzie przedstawienie iTrace ze szczególnym uwzględnieniem: 1) konkretnych korzyści płynących ze wspomagania przez iTrace procesu monitorowania realizacji planu działania ONZ i traktatu o handlu bronią; 2) użyteczności iTrace dla określania priorytetowych dziedzin międzynarodowej pomocy i współpracy; oraz 3) użyteczności iTrace dla organów zezwalających na wywóz broni jako mechanizmu profilowania oceny ryzyka;
- b) prezentacje przygotowane przez personel CAR przedstawione na licznych konferencjach międzynarodowych (UE, ONZ, OBWE i organizacje regionalne, w tym Unia Afrykańska, Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) i Regionalne Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej w regionie Wielkich Jezior, Rogu Afryki i w sąsiednich państwach (RECSA)). Celem tych prezentacji będzie przedstawienie iTrace decydom politycznym, zachęcenie do zawierania i rozwijania trwałych partnerstw z osobami fizycznymi i organizacjami zdolnymi do generowania informacji, które mogą być wprowadzane do iTrace, oraz wsparcie decydom politycznych w określaniu priorytetowych dziedzin międzynarodowej pomocy i współpracy.

Projekt będzie realizowany w pełnym dwuletnim okresie realizacji projektu iTrace.

4.3.3. Wyniki projektu

Projekt:

- a) będzie służył propagowaniu korzyści ze stosowania iTrace wśród decydentów politycznych na szczeblu międzynarodowym i krajowym, którzy zajmują się wdrażaniem porozumień dotyczących kontroli BSiL i innej broni konwencjonalnej i kontroli wywozu broni (plan działania ONZ i traktat o handlu bronią) oraz oceną ich realizacji;
- b) zapewni istotne informacje wspomagające decydentów politycznych i ekspertów w dziedzinie kontroli broni konwencjonalnej w określeniu priorytetowych dziedzin międzynarodowej pomocy i współpracy oraz formułowaniu skutecznych strategii przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni;
- c) dostarczy organom zezwalającym na wywóz broni szczegółowych informacji na temat iTrace i jego użyteczności dla oceny ryzyka, a ponadto zapewni możliwości otrzymywania informacji zwrotnej i doskonalenia systemu;
- d) będzie służył dalszemu budowaniu sieci ekspertów w dziedzinie kontroli BSiL i innej broni konwencjonalnej zaangażowanych w badania terenowe dotyczące nielegalnego przejmowania broni konwencjonalnej i amunicji oraz nielegalnego handlu nimi;
- e) będzie służył popularyzacji śledzenia BSiL i innej broni konwencjonalnej oraz amunicji jako środka wspierającego monitorowanie realizacji planu działania ONZ, traktatu o handlu bronią oraz innych międzynarodowych i regionalnych instrumentów kontroli broni i jej wywozu.

4.3.4. Wskaźniki realizacji projektu

Personel CAR będzie uczestniczył w nie więcej niż 12 konferencjach, z których dwie odbędą się w Brukseli. Na wszystkich konferencjach zostanie zaprezentowany system iTrace. Programy tych konferencji i krótkie streszczenia zostaną włączone do sprawozdania końcowego.

4.3.5. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.1.5 zawierająca pełny wykaz beneficjentów, identyczny dla wszystkich projektów wymienionych w niniejszej decyzji.

4.4. Projekt 4: Sprawozdania polityczne iTrace

4.4.1. Cel projektu

W ramach projektu zostaną sporządzone sprawozdania dotyczące zasadniczych kwestii politycznych opracowane na podstawie wprowadzonych do systemu iTrace danych z badań terenowych. Sprawozdania zostaną opracowane w taki sposób, by wyróżnić konkretne dziedziny wymagające uwagi społeczności międzynarodowej, w tym najważniejsze sposoby nielegalnego handlu BSiL i inną bronią konwencjonalną oraz amunicją oraz kanały ich dystrybucji w regionach, a także priorytetowe dziedziny, którymi społeczność międzynarodowa powinna się zająć.

4.4.2. Działania w ramach projektu

Dogłębna analiza prowadząca do opracowania, przeglądu, redakcji i publikacji czterech sprawozdań politycznych iTrace.

4.4.3. Wyniki projektu

Projekt umożliwi:

- a) opracowanie czterech sprawozdań, z których każde będzie poświęcone oddzielnemu problemowi wymagającemu uwagi społeczności międzynarodowej;
- b) zagwarantowanie dystrybucji sprawozdań politycznych iTrace wśród wszystkich państw członkowskich UE;
- c) opracowanie ukierunkowanej strategii informacyjnej, by zapewnić jak największy zasięg;
- d) utrzymanie wyekspozowania działania na arenie politycznej i w międzynarodowych środkach masowego przekazu, między innymi poprzez prezentowanie informacji dotyczących nielegalnej broni budzących największe obawy; zapewnianie istotnych z politycznego punktu widzenia analiz wspierających toczące się procesy kontroli broni i opracowywanie sprawozdań w taki sposób, by wywoływały jak największe zainteresowanie międzynarodowych środków masowego przekazu.

4.4.4. Wskaźniki realizacji projektu

Cztery dostępne w Internecie sprawozdania polityczne iTrace opracowane w okresie realizacji proponowanego działania i rozprowadzane na całym świecie.

4.4.5. Beneficjenci projektu

Zob. sekcja 4.1.5 zawierająca pełny wykaz beneficjentów, identyczny dla wszystkich projektów wymienionych w niniejszej decyzji.

5. Lokalizacja

Projekt 1 będzie zlokalizowany w Zjednoczonym Królestwie. Uznaje się, że wymagane wyniki badań terenowych nie mogą zostać powielone na odległość i że realizacja projektu 2 będzie wymagać wysłania wielu ekspertów w dziedzinie broni konwencjonalnej do państw na południe od Sahary. Delegowanie ekspertów będzie oceniane w każdym konkretnym przypadku pod kątem bezpieczeństwa, dostępu do informacji i łatwości jej uzyskania. Przedsiębiorstwo CAR nawiązało już kontakty lub rozpoczęło realizację projektów w wielu spośród odnośnych państw na południe od Sahary. Projekt 3 będzie realizowany na międzynarodowych konferencjach na całym świecie, by zapewnić jego jak największe wyeksponowanie. Projekt 4 zostanie opracowany w Zjednoczonym Królestwie.

6. Czas trwania

Całkowity szacowany czas trwania połączonych projektów wynosi 24 miesiące.

7. Podmiot odpowiedzialny za realizację; wyeksponowanie działań UE

- 7.1. Techniczne wykonanie niniejszej decyzji powierza się CAR. CAR zrealizuje swoje zadanie pod kierownictwem wysokiego przedstawiciela

CAR wyłoniło się z rozszerzającej się sieci badaczy zajmujących się bronią; sieć ta była od 2006 r. pionierem w kwestii identyfikacji i śledzenia broni konwencjonalnej i amunicji. Jest to jedyna organizacja poza systemem ONZ zajmująca się wyłącznie identyfikacją i śledzeniem broni konwencjonalnej i amunicji do niej oraz powiązanego materiału w terenie, w związku ze współczesnymi konfliktami zbrojnymi, a jej zakres działania jest o wiele szerszy niż zakresy działania oenzetowskich grup monitorowania, które skupiają się wyłącznie na państwach objętych sankcjami.

Działania CAR są również bardziej wyspecjalizowane niż działania istniejących organizacji pozarządowych zajmujących się kontrolą broni, takich jak BICC, GRIP, SIPRI i *Small Arms Survey* (SAS). CAR zostało utworzone w porozumieniu⁽¹⁾ z wyżej wymienionymi organizacjami i wypełnia istotną lukę w prowadzonych przez nie badaniach i analizach. Organizacje te skupiają się albo na kompilacji wyników badań na wyższym poziomie (analiza statystyk dotyczących handlu i generowanie informacji na temat nielegalnego handlu, uzyskanych od stron trzecich), albo na działaniach średniego szczebla w konkretnych krajach (często obejmujących sprawozdania na temat przemocy z użyciem broni, które nie są poświęcone broni jako takiej).

W odróżnieniu od tych organizacji CAR skupia się wyłącznie na identyfikacji i śledzenia broni w terenie. To indywidualne podejście do poszczególnych przypadków oraz zdolności techniczne niezbędne do jego stosowania są fundamentalne dla sporządzenia wieloaspektowych map nielegalnych przejęć broni konwencjonalnej przez państwa pogrążone w konflikcie i w granicach tych państw, nad czym w chwili obecnej społeczność międzynarodowa nie sprawuje wystarczającego nadzoru. W tym celu CAR wysyła niewielkie zespoły badaczy, mających co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w zakresie broni, na tereny objęte konfliktem, by badali i dokumentowali obecność nielegalnej broni na miejscu. Celem działania CAR jest także wspieranie, koordynacja i weryfikacja badań prowadzonych przez podmioty monitorujące wykonanie sankcji ONZ, personel misji ONZ, dziennikarzy i niezależnych badaczy pracujących w terenie.

Te podstawowe kompetencje są jedyną drogą do uzyskania szczegółowych i odnoszących się wyłącznie do broni informacji niezbędnych do wprowadzania danych do globalnego systemu raportowania w zakresie nielegalnej BSIL i innej broni konwencjonalnej, takiego jak iTrace.

- 7.2. Wyeksponowanie działań UE

CAR podejmie wszelkie stosowne środki w celu wyeksponowania faktu, że działanie jest w pełni finansowane przez Unię. Środki te zostaną przedsięwzięte zgodnie z Podręcznikiem dotyczącym komunikacji i widoczności w ramach działań zewnętrznych UE opracowanym i opublikowanym przez Komisję.

CAR zapewni w związku z tym wyeksponowanie wkładu Unii przez używanie stosownego logo i prowadzenie działań promocyjnych, podkreślając rolę odgrywaną przez Unię, zapewniając przejrzystość unijnych działań i podnosząc świadomość co do przyczyn przyjęcia niniejszej decyzji oraz powodów jej wspierania przez UE, a także rezultatów tego wsparcia. Na materiałach wyprodukowanych w wyniku tego projektu w widocznym miejscu zostanie umieszczona flaga UE zgodnie z unijnymi wytycznymi dotyczącymi prawidłowego wykorzystywania i reprodukcji flagi.

8. Sprawozdawczość

CAR będzie zatem regularnie składać sprawozdania kwartalne.

⁽¹⁾ CAR prowadziło szeroko zakrojone konsultacje z BICC, GRIP, SAS i SIPRI podczas opracowywania założeń projektu iTrace. Wszystkie cztery organizacje deklarują, że: a) nie mają zdolności technicznych do realizacji projektu tego typu; b) realizacja tego typu projektu oznaczałaby dla nich radykalny przegląd ich programów badań oraz konieczność zatrudnienia ekspertów; oraz c) iTrace przyczyni się w dużym stopniu do usprawnienia prowadzonych przez nie badań, gdyż stanowi „brakujące ogniwo” – komponent umożliwiający sporządzanie map na podstawie danych zebranych w terenie, uzupełniający aktualne podejście do monitorowania handlu bronią „na odległość”.